

L'1 de gener del 2013 entrarà en vigor la reforma de les pensions, tot i que s'aplicarà gradualment en un període transitori de quinze anys. Era una reforma necessària, per a garantir la sostenibilitat del sistema de seguretat social?

—La reforma de les pensions és absolutament necessària tant per a Espanya com per a tot el mercat europeu, perquè en el futur hi haurà un desequilibri entre ingressos i despeses. Si no s'actua, seria impossible de garantir la sostenibilitat futura del sistema de pensions. La piràmide d'edat canvia, els *baby boomers* dels anys 60 es jubilaran d'aquí a uns quants anys, però per sota no puja tanta població activa per a compensar les despeses: si ara hi ha tres actius que financen un passiu, el 2050 només hi haurà un actiu per cada passiu que cobrarà una pensió. I, d'una altra banda, els pagaments de pensions s'han duplicat els darrers anys. El 2001 es van pagar 55.000 milions d'euros en pensions, i el 2010, 100.000 milions a càrrec de l'estat.

—La reforma de les pensions espanyola és equiparable a la que han impulsat uns altres països de la UE?

—S'han fet reformes simplement paramètriques, però no una reforma estructural que fomenti els plans privats d'empresa o individuals. Per exemple, es passa de 65 anys a 67 per a jubilar-se amb el 100% de la pensió, i si fins ara per a jubilar-te a 65 anys havies d'haver contribuït durant 35, amb la reforma seran 38 i mig. Això vol dir dos anys més treballant i tres anys i mig més cotitzant, aportant més a la jubilació de cadascú. I, d'una altra banda, el càlcul de la base reguladora passa de 15 anys de cotització a 25.

—Amb aquesta reforma, els treballadors aporten més diners a la seva jubilació, però, per contra, l'import de la pensió serà menor que avui. Mal negoci per al treballador.

—Sí, es redueix la pensió de jubilació pública substancialment. Hom calcula que només el fet de passar de 65 anys a 67, la pensió mitjana es redueix entre un 12% i un 15%, i passar de 15 anys a 25 en el càlcul de la base reguladora s'emporta un 6% més. Això vol

“L'estat mai més no ens mantindrà tota la vida”

Luis Badrinas (Barcelona, 1957) és conseller delegat de l'àrea de Vida i Pensions de Zurich a l'estat espanyol.

dir que, depenent dels casos, la pensió de jubilació es pot reduir d'un 25%.

—Un treballador que cobri 30.000 euros bruts anuals, que a l'estat espanyol es considera un salari mitjà, quant podria acabar percebent de pensió amb la reforma?

—Si es vol jubilar a 65 anys i té 35 anys cotitzats, passaria, amb la legis-

lació actual, de cobrar una jubilació de 25.288 euros a 18.843, un 25% menys. En canvi, per a una persona amb el mateix salari que es jubila a 67 i complís la nova normativa dels 25 anys de base de càlcul, li comportaria només un 9% de reducció de la pensió.

—Penseu que el treballador n'és conscient, dels efectes de la reforma

JORDI PLAY

en la pensió que cobrarà quan es jubili?

—No, i precisament aquest és el màxim risc, que encara passaran uns quants anys fins que la gent s'adoni dels efectes de la reforma. Ara el treballador que es jubila no notarà cap canvi perquè és dins el règim actual. La normativa entra en vigor el 2013, però hi ha un període transitori fins el 2027, de tal manera que als més grans de 63 anys no els afecta. Els primers a notar-ne els efectes seran els treballadors que ara tenen entre 50 anys i 62, i afectarà plenament els qui tinguin 49 anys o menys, que es comencen a jubilar a partir de l'any 2027.

—Quin estalvi s'aconseguirà amb aquesta reforma?

—L'estat preveu d'estalviar-se un 3,5% del PIB en despesa el 2050, uns 45.000 milions d'euros. Aquest estalvi s'aconsegueix a costa de reduir les pensions de jubilació, és clar. I ho farà revisant cada cinc anys

paràmetres com l'expectativa de vida dels jubilats. Per exemple, el 2047 es preveu que l'edat de jubilació serà a 69,9 anys...

—A l'estat espanyol, les pensions mínimes no es poden considerar suficients ni dignes per als pensionistes que no tenen una pensió privada. Aquest front tampoc no s'ha atacat amb la reforma.

—Tornem al principi, perquè amb aquesta reforma simplement s'han modificat alguns paràmetres que regulen els conceptes de jubilació, però cal una reforma integral del sistema que realment ens conduís a una estabilitat més gran de la caixa de la Seguretat Social. Per exemple, no es diu que farem per a fomentar l'ocupació dels joves: que passa si la gent gran ha d'allargar la permanència a les empreses encara més? Com accelerem l'economia per a sortir abans de la crisi? Doncs no tenim cap resposta.

—Les pensions públiques a Europa són en nivells similars a les de l'estat espanyol?

—En uns altres països han tingut pensions de jubilació molt més baixes que no les espanyoles, que cobreixen un 80% del darrer sou de mitjana. Aquesta taxa de cobertura hauria de ser més baixa. Hi ha països que cobreixen entre el 30% i el 50%.

—Això abocaria a la pobresa absoluta aquells treballadors que no hagin pogut procurar-se una pensió privada. No es desmantella l'estat del benestar?

—En uns altres països han sabut articular pilars que assegurin que aquestes situacions no es produeixin. Així, tenen el pilar públic que assegura la forma de viure dignament, i a partir d'aquí hi ha pilars voluntaris, que, de fet, s'han convertit en una fórmula gairebé obligatòria. Al Regne Unit, per exemple, les empreses destinen automàticament una part del teu salari a un pla de pensions, de tal manera que l'estat te n'assegura un 30%, un altre 30% te'l garanteix l'empresa, i a partir d'aquí, pots accedir a sistemes voluntaris privats a través d'incentius fiscals.

—Per què a l'estat espanyol no s'ha desenvolupat aquest sistema?

—Han faltat idees, i els ciutadans en general ens hem pensat que els

immobles de propietat ens donarien la jubilació, perquè arribat el moment els podrien vendre i assegurar-se un bon sosteniment econòmic. No hem vist venir el problema tan greument fins que no ha arribat aquesta crisi del 2007, que ha deixat tragèdies personals en les quals els préstecs hipotecaris superen el valor de l'habitatge.

—No hi ha hagut cultura de l'estalvi més enllà de comprar un pis amb l'esperança de vendre'l per molt més d'allò que va costar?

—Sempre ens hem pensat que l'estat ens cobriria totes les necessitats, i per això hem cregut que no calia estalviar. En tot cas, tenir un pis de propietat ja ens cobriria les espatlles. I s'havia establert socialment que estalviar en un pla de pensions era només cosa de les classes mitjanes-altes. El problema és que ara ja no hi ha escapatòria, i cal buscar eines que et permetin de complementar la teva pensió pública.

—Quan encara no hem sortit de la crisi, hi ha un 20% de desocupació i els sous no són, en general, elevats, no és tan fàcil, de destinar-ne una part a un pla de pensions privat. L'estat ha d'estimular aquesta funció de previsió que fan empreses privades o entitats financeres?

—El pacte de Toledo ja ha concretat un reguitzell de mesures en aquest sentit, que ha traslladat a l'avantprojecte de llei perquè s'analitzin a les Corts espanyoles. Entre més, es reclama informar a través de la nòmina dels treballadors de quines són les aportacions que fa l'empresa. Quan rebem la nòmina, només veiem que se'ns reté un 6,5% per a aportacions a la Seguretat Social, però no ens diuen que l'empresa ens reté un 35% que va a les arques de l'estat. També s'ha d'informar els treballadors de la previsible prestació de jubilació. Avui, gairebé ningú no té ni idea de quina pensió li quedarà quan es jubili, i lògicament no se'n preocupa.

—Hi ha d'haver més estímuls fiscals a l'estalvi privat per a la jubilació?

—La proposta que han fet les entitats privades participants en el pacte social també preveu que les empreses puguin desgravar-se com a despesa els plans de pensions que ofereixen als seus treballadors i que les empreses puguin contractar assegurances de

“Amb la reforma del 2013, la pensió de jubilació es pot reduir fins a un 25% respecte a la llei vigent”

dependència a favor dels seus treballadors, entre més mesures.

—**La legislació encara vigent sobre pensions privades posa traves a aquest estalvi?**

—Sí, hi ha d'haver una reforma en tot el sistema de pensions que aixequi les barreres i els límits que s'han imposat a l'estalvi privat per a la ju-

bilació. Els avantatges fiscals que té el ciutadà per a fer un pla de pensions privat han fet molt curt, i avui dia no contribueixen realment a l'estímul de l'estalvi necessari.

—**Ja no podem passar sense una pensió privada, si volem assegurar-nos una jubilació digna, encara que hàgim treballat tota la vida?**

—Serà pràcticament imprescindible, perquè les pensions públiques aniran disminuint progressivament. Ara el fet més important és traslladar a la societat la responsabilitat de col·laborar en el propi futur. L'estat ha de deixar clar que les pensions baixaran perquè s'ha d'estalviar un 3,5% del PIB, i el ciutadà ha de ser responsable i reflexionar si amb la pensió que li tocarà en tindrà prou o no. I si no en té prou, ha de començar a moure fitxa.

—**Molts, encara que ho vulguin, no podran moure fitxa perquè amb prou feines si arribaran a final de mes...**

—La crisi en què ens trobem immersos és absolutament conjuntural, més tard o més d'hora ens en sortirem. Però si després de la crisi no tenim una mentalitat estalviadora i no som conscients que l'estat no ens permetrà de viure amb el mateix tren de vida fins que ens jubilem, aleshores tindrem un problema. Els espanyols han estat tradicionalment estalviadors, però destinant els diners a la compra d'immobles. Doncs bé, a partir d'ara, aquesta mentalitat ja no val. S'ha trencat per sempre més aquest sistema, i també s'ha trencat la seguretat que tenia tothom que l'estat els mantindria tota la vida.

Gemma Aguilera

Breus

Jubilació i vacances iguals per a tots els europeus?

La cancellera alemanya, Angela Merkel, creu que caldria harmonitzar l'edat de jubilació i la durada de les vacances entre els països de l'eurozona. Merkel assegura que la locomotora econòmica de la UE continuarà ajudant els altres països europeus amb dificultats, però només si s'esforcen. En aquest sentit, jutja especialment important que, en estats com l'espanyol, Grècia o Portugal, els treballadors no es puguin jubilar abans que a Alemanya. Merkel també considera que no pot haver-hi una moneda comuna i que alguns països tinguin moltes vacances i uns

La cancellera alemanya, Angela Merkel, vol posar ordre a tots els països europeus.

altres molt poques. El govern alemany ha acordat d'eleva gradualment l'edat de jubilació fins a 67 anys. Pel que fa a les vacances, el mínim per als treballadors alemanys és de 20 dies laborables per any.

El Banc d'Espanya prendrà el control de la CAM

S'albiren canvis a la Caja de Ahorros del Mediterráneo (CAM). Després de setmanes estudiant les vies d'eixida per a l'entitat alacantina —apartada de la fusió amb Cajastur, Caja Extremadura i Caja Cantabria—, el Banc d'Espanya ha descartat l'opció del Fons de Reestructuració Bancària i té previst de rescatar-la mitjançant una injecció de capital, segons que informava dimecres passat el diari *Levante-EMV*. D'aquesta manera, l'organisme regulador agafaria el control de la caixa, la qual cosa implica designar els membres del consell d'administració i els directius.